

Handläggare
Johanna Persson
Telefon: 08-50805794**Till**
Kommunstyrelsen

Kontorsyttrande avseende remiss om Tandvårdens stöd till våldsutsatta patienter (SOU 2023:10)

Svar på remiss från Kommunstyrelsen, dnr KS 2023/612

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras genom ett kontorsyttrande då kommunstyrelsen behöver yttrandet senast 2023-08-08 vilket medför att ärendet inte hunnit beredas för beslut i stadsdelsnämnden. Detta kontorsyttrande upprättas därför till kommunstyrelsen och kommer att behandlas i stadsdelsnämnden 2023-08-31.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat *Tandvårdens stöd till våldsutsatta patienter* SOU 2023:10. Regeringen beslutade den 7 juli 2022 att tillsätta en särskild utredare med uppdrag att se över frågan om stärkt tillgång till tandvård för våldsutsatta från ett övergripande perspektiv samt lämna förslag som stärker rätten till ersättning vid tandskador.

Utredningen har undersökt tandvårdens hantering av våldsutsatta patienter och föreslår åtgärder på nationell, regional och kommunal nivå. Utredningen konstaterar att det behövs ett förstärkt skydd mot höga tandvårdskostnader för våldsutsatta och föreslår ett införande av ett särskilt tandvårdsstöd där tandvård till våldsutsatta föreslås ska erbjudas till hälso- och sjukvårdsavgift. Utredningen föreslår även att frågor om våldsutsatthet regelbundet ska ställas till alla som besöker tandvården. Vidare ser tandvården behov av ökad samverkan med övrig hälso- och sjukvård, socialtjänst och andra aktörer gällande målgruppen.

Förvaltningen välkomnar och ställer sig positiv till innehållet i utredningen. Förvaltningen ser positivt på att det uppmärksammas ett behov av ökad samverkan mellan tandvården och socialtjänst och instämmer att tandvården bör ha direkta kontaktvägar till övrig hälso- och sjukvård, socialtjänst, polis och frivilligorganisationer för att underlätta och påskynda god samverkan. Detta skulle kunna bidra till att förvaltningen når och kan erbjuda stöd till fler

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning

Hässelby torg 20-22
Box 3424
16564 Hässelby
Växel 08-50804000
Fax 08-508 04 099
hasselby-vallingby@stockholm.se
www.stockholm.se/hasselby-vallingby

våldsutsatta. Vidare instämmer förvaltningen i utredningens förslag att tandvård för våldsutsatta inte ska kosta mer än ett vanligt läkarbesök.

Bakgrund

Socialdepartementet har remitterat delbetänkandet *Tandvårdens stöd till våldsutsatta patienter (SOU 2023:10)* till en lång rad kommuner, myndigheter och andra instanser, bland annat Stockholms stad. Kommunstyrelsen har i sin tur remitterat delbetänkandet till Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd. Övriga remissinstanser inom staden är stadsledningskontoret, socialnämnden, Farsta stadsdelsnämnd och Norrmalms stadsdelsnämnd.

Regeringen fattade den 7 juli 2022 ett beslut om att tillsätta en särskild utredare med uppdraget att se över frågan om stärkt tillgång till tandvård för våldsutsatta från ett övergripande perspektiv och lämna förslag som stärker rätten till ersättning vid tandskador. Utredaren ska även föreslå åtgärder för att öka kontrollen över tandvårdssektorn för att förhindra att oseriösa aktörer missbrukar det statliga tandvårdsstödet.

Ett delbetänkande som berör stärkt stöd till tandvård för våldsutsatta har lämnats. Det uppdrag som rör ökad kontroll över tandvårdssektorn ska redovisas i utredningens slutbetänkande den 30 november 2023.

Ärendet

Uppdraget

Inom ramen för uppdraget har utredningen bland annat kartlagt antalet patienter som utsatts för mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer på ett sätt som kräver tandvård för att behandla skador som har uppkommit. Utredningen har även utvärderat tandvårdens hantering av frågor som rör våldsutsatta patienter. Detta inkluderar tandvårdens förmåga till tidig upptäckt, kunskap, rutiner, dokumentation samt samverkan med andra aktörer som socialtjänst och övrig hälso- och sjukvård i frågan om våldsutsatta.

Slutligen har utredningen fått i uppdrag att analysera, bedöma samt lämna ändamålsenliga förslag för hur det ekonomiska stödet till personer som har utsatts för mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer, genom ersättning för tandskador, kan förstärkas.

Utredningens bedömning av vilka åtgärder som bör vidtas

Enligt utredningens bedömning krävs ett långsiktigt, strategiskt och systematiskt arbete på flera nivåer. Utredningen presenterar därför ett antal åtgärdsförslag på nationell, regional och kommunal nivå för att tandvården ska kunna erbjuda ett väl fungerande stöd till

personer som utsätts för mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

På nationell nivå rekommenderas följande initiativ:

- Tandvården bör omfattas av samma skyldigheter som övrig hälso- och sjukvård när det gäller våld i nära relationer.
- Tandvården bör ges möjlighet att ta del av statliga stimulansmedel som tillförs övrig hälso- och sjukvård genom överenskommelser mellan regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).
- Tandvården bör ges förutsättningar att dokumentera tecken på våldsutsatthet oavsett var på kroppen dessa tecken uppträder.

På region/vårdgivar-/kliniknivå rekommenderas följande initiativ:

- Frågor om våldsutsatthet bör integreras som en del av anamnesen och ställas till samtliga patienter.
- Utbildning, fortbildning och kompetensutveckling inom området bör prioriteras för att öka personalens kompetens och medvetenhet.
- Direkta kontaktvägar till övrig hälso- och sjukvård, socialtjänst, polis, frivilligorganisationer bör underlättas för att säkerställa ett effektivt samarbete och samverkan.

Särskilt tandvårdsstöd till våldsutsatta

Utredningen konstaterar att nuvarande ersättningsformer inte ger våldsutsatta ett tillräckligt skydd mot höga kostnader och att det inte är rimligt att personer som blivit utsatta för mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer, utöver det lidande som våldet i sig medför, dessutom drabbas av höga tandvårdskostnader. De olika ersättningsformer som finns idag ger inte dessa brottsoffer ett tillräckligt skydd och ett förstärkt skydd mot höga tandvårdskostnader behövs. Utredningen föreslår därför att tandvård ska erbjudas till hälso- och sjukvårdsavgift som ett förstärkt skydd till våldsutsatta genom ett införande av ett särskilt tandvårdsstöd.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för vuxna genom utvecklingsenheten.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen välkomnar och ställer sig positiv till innehållet i utredningen. Att regelbundet ställa frågor om våldsutsatthet till samtliga patienter som besöker tandvården ser förvaltningen som ett viktigt steg för att hjälp och stöd ska kunna erbjudas. Det är även positivt att det uppmärksammas ett behov av ökad samverkan mellan tandvården och socialtjänst och instämmer att tandvården bör ha direkta kontaktvägar till övrig hälso- och sjukvård, socialtjänst, polis och frivilligorganisationer för att underlätta och

påskynda god samverkan. Detta skulle kunna bidra till att förvaltningen når och kan erbjuda stöd till fler våldsutsatta. Vidare instämmer förvaltningen i utredningens förslag att tandvård för våldsutsatta inte ska kosta mer än ett vanligt läkarbesök.

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Fredrik Skoglund
Titel
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2023-06-22
Fredrik Skoglund	2023-06-22